TERRÆNANALYSE:

Haves: jagtterræn Søges: levesteder

Nær Næstved har 44-årige Dennis, der til hverdag arbejder i forsvaret, sit jagtterræn. Et jagtterræn, der også fungerer som attraktivt levested for småfugle, hønsefugle og hjortevildt. Derfor ønsker han at gennemgå arealet for at finde ud af, om der er nogen elementer, der mangler.

Majs er et populært jagtteknisk tiltag. Arealet lever dog ikke op til kriterierne omkring insektføde og er derfor ikke registreret.

Tekst og foto: Lene Midtgaard, Vildt- og naturkonsulent

NATUR- & VILDTFORVALTNING: Det er naturligvis forskelligt, hvilke behov man ønsker at dække på sit jagtterræn. Der kan være forskellige vildtarter, man ønsker at tilgodese, et ønske om at styrke og udbygge det økologiske rum generelt eller jagttekniske tiltag, som skal gøre det muligt at drive jagten på en særlig måde. Det ene behøver dog ikke at udelukke det andet.

Hvordan gør jeg?

Det er en våd og kold dag på Vestsjælland. En af de dage, hvor man fortryder en lille smule, at man ikke bare blev inden døre med en kop varm kaffe i sikkerhed bag computerskærmen. Dennis, som netop denne dag ønsker at tage sit terræn i kritisk øjesyn, har som beskrevet indledningsvis et ønske om, at det areal, han går på jagt på, også er attraktivt for både jagtbare og ikkejagtbare arter uden for jagtsæsonen.

For at skabe det nødvendige overblik er der medbragt et kort, og til at starte med registreres alt. Derefter markeres de elementer, der fungerer, så der er to separate kort. Årsagen til denne fremgangsmåde er at holde det helt simpelt og skabe overblik, så man ikke ender med at skabe mere forvirring end gavn. For nemheds skyld kan elementerne opdeles i følgende kategorier:

- Dækning/krat: buskbevoksning eller anden beplantning, som yder ly for vind og vejr og beskyttelse mod prædatorer. Optimalt set består dette element af hjemmehørende blomster- og bærbærende buske.
- Soleksponerede arealer: åbne arealer, hvor vildtet kan tørre sig, slikke sol og eventuelt bale. Der kan være tale om kortklippede spor, som også tilbyder grøntføde, markveje eller arealer med bar jord.
- Lysåben vegetation: en luftig vegetationstype, hvor hønsefuglenes kyllinger og andre fugle kan finde insektføde, og som tilbyder frøføde senere på året. Det kan dreje sig om arealer med naturligt fremspiret vegetation eller en udsået blanding.
- Fodposer: arealer med urørt græs- eller staudevegetation, der kan fungere som redebiotop til hønsefugle og overvintringsmulighed for insekter.

Efter en tur rundt på arealet er der et godt udgangspunkt for at komme videre. Der er registreret krat, som lever op til kriterierne, der er også en vegetation, som kan tjene som

redebiotop, og nogle slåede spor. Og så er der også tre elementer, som det kommer lidt bag på Dennis er af større betydning. Ved nærmere øjesyn findes nemlig to stenbunker med gamle marksten, der er potentielle levesteder for f.eks. krybdyr, og et veterantræ, som også tilbyder levested til mange arter og også er med til at udvide det økologiske rum (se kortudsnit). Det, der imidlertid mangler, er arealer med lysåben vegetation, eller med andre ord arealer, hvor vildtet kan finde insektføde.

Komplette levesteder

Når placeringen af det manglende element – den lysåbne vegetation – skal planlægges, er det vigtigt, at det bliver i nærheden af de velfungerende elementer. Dette er vigtigt for at skabe et helt levested, som dækker de behov, som vildtet har, også udenfor jagtsæsonen.

Udover den manglende lysåbne vegetation vil det i dette tilfælde også være oplagt at tilføje solekspponerede arealer omkring stenbunkerne for at sikre, at de får lys og varme nok (se kortudsnit). Alt efter ambitionsniveau og målsætning kan man med kortene med de forskellige registreringer som udgangspunkt planlægge flere tiltag eller bruge dem som guide i forhold til beskæring af levende hegn og småbeplantninger.

Hvad blev ikke registreret?

Når man kigger på kortet med registrering af velfungerende elementer, vil man måske umiddelbart tænke, at der er ting, som burde være registreret som vigtige elementer for vildtet, men som ikke er blevet det. Der er i dette tilfælde tale om f.eks. beplantninger, som har var for åbne, fodposer, som var for smalle, og vildstriber, som man har vurderet ikke kunne leve op til kriterierne om udbud af insektføde på det rette tidspunkt (se billedeksempler).

Så på med støvlerne, og ud på terrænet og se, hvad der egentlig er derude. Et printet kort kan være et godt og værdifuldt værktøj for både dit overbliks skyld og som redskab til planlægning af fremtidige forbedringer. God arbejdslyst.

lmi@jaegerne.dk

Dette hegn er plantet for mange år siden for at give dækning og ly til vildtet. Det har aldrig været tyndet,og derfor er buskene presset af bestandstræerne og er som resultat deraf ranglede og åbne i bunden. Striben af gammel vegetation langs med hegnet er smal og ikke funktionel på nuværende tidspunkt. For at forbedre disse elementer vil det være oplagt at tynde i bestandstræerne og forynge buskene ved nedskæring. Til fodposen efterlades lidt mere urørt vegetation, så en god bredde på gerne 1½-2 meter opnås.

Resultatet af terrænanalysen viser her de velfungerende terrænelementer, som skaber levesteder for vildtet og udvider det økologiske rum. Til brug for denne artikel er valgt et passende udsnit.

Kortet med registreringerne er nu udbygget med tilføjelserne af de elementer, der mangler for at skabe levesteder, som dækker vildtets behov hele året.